

Obsah

ÚVOD	3
<u>1. část</u>	
I. kapitola	
NĚKTERÉ POJMY A TERMÍNY	5
Synchronie, diachronie, chronologie	8
II. kapitola	
VZNIK ROMÁNSKÉ JAZYKOVĚDY	13
<u>2. část</u>	
I. kapitola	
SPOLEČNÝ PŮVOD ROMÁNSKÝCH JAZYKŮ	
a podmínky jejich specifičnosti	31
K historickým a etnickým poměrům v oblastech,	
kam pronikla romanizace	34
Itálie	39
II. kapitola	
LATINA JAKO ROMÁNSKÝ PRAJAZYK	51
System latiny klasické - hláskosloví	57
Stručné poznámky k latinské morfologii a syntaxi ...	59
Podstatné jméno	59
Přídavná jména	61
Suppletivismus ve stupňování	62
Zájmena (náměstky)	63
Latinské sloveso	64
Problém vidového významu časů	66
Prémorfologické útvary v latině klasické	68
Skladba	69

Pojmenovací potenciál	69
Latina jako základ románských jazyků	71
K reorganizaci vokalického systému	72
Poznámky k morfologii lidové latiny	76
K syntaxi lidové latiny	79
K slovní zásobě lidové latiny	80

3. část

I. kapitola

SYSTEMATICKÝ HISTORICKOSROVNÁVACÍ POHLED

NA ROMÁNSKÉ JAZYKY A JEJICH ROZRŮZNĚNÍ	83
Fonologické systémy, vokalismus a konsonantismus ...	83
Samohlásky přízvučné	84
Samohlásky nepřízvučné	87
Konsonantismus	89
Osud souhláskové skupiny -KT-	90
Morfologie a syntax	92
Slovní druhy	92
Substantivum a adjektivum - rod	92
Kategorie čísla	95
Skloňování jmen	97
Stupňování adjektiv a adverbíí	98
Člen určitý	99
Člen zvaný neurčitý	102
Jiný syntaktický determinant	103
Zájmeno v románských jazycích	104
Náměstky osobní	104
Pleonastické užití osobního zájmena	107
Zájmeno v oslovení	107
Číslovky	108

Předložky	109
Sloveso	109
Futurum	112
Formy modální	113
Jmenné tvary slovesné	115
Povaha děje	117
Faktitivní opisy v románských jazycích	120
K větné stavbě v románských jazycích	120
Slovosled v románských jazycích	212
Slovní zásoba románských jazyků	122
K funkčním změnám, k restrukturaaci lexématických skupin	124
K tvoření slov a pojmenování v románských jazycích	126
Úloha pomocných slov	131
Komplexní sémiony	132
II. kapitola	
PROBLÉMY KLASIFIKACE ROMÁNSKÝCH JAZYKŮ	133
Úvodem	133
II.1. Klasifikace přihlízející k zeměpisné poloze ..	135
II.1.1. Přehledná jazykově zeměpisná klasifikace praktická	135
II.2. Klasifikace typologická	136
II.2.1. Vladimír Skalička, E. Sapir, Amado Alonso	136
II.2.2. J. Pohl: Jazyky centrifugální a centripetální	137
II.2.3. Náznaky typologické klasifikace u. M. Křepinského	137

II.3. Ke klasifikaci sociolingvistické	139
II.4. Angličtina, albánština, jazyky balkánské	140
III. kapitola	
K TEORIÍM O VZNIKU ROMÁNSKÝCH JAZYKŮ A JEJICH DIFERENCIACI	143
III.1. Předpoklad tzv. jednotné románské periody	143
III.2. Gröberova chronologická teorie	143
III.3. Teorie Mohlova	144
III.4. Teorie M. Křepinského	146
III.5. Některé další pohledy na vznik a vývoj románských jazyků	
III.5.1. O superstrátu	146
III.5.2. Otázka pozitivního vlivu nepříbuzného substrátu	147
III.5.3. Sociolingvistické aspekty vzniku románských jazyků	148
III.5.4. Pozdní ovlivnění jazyka kulturními centry	150
III.5.5. Otázka stability hranic mezi románskými jazyky	150
IV. kapitola	
STRUČNÉ POUČENÍ O JEDNOTLIVÝCH ROMÁNSKÝCH JAZYCÍCH	153
IV. 1. Francouzský jazyk (<i>Jan Šabršula</i>)	153
IV. 2. Okcitanština (<i>Jan Šabršula</i>)	156
IV. 3. Frankoprovensálština (<i>Jan Šabršula</i>)	157
IV. 4. Katalánština (<i>Bohumil Zavadil</i>)	158
IV. 5. Španělský jazyk (<i>Bohumil Zavadil</i>).....	162
IV. 6. Portugalský jazyk (<i>Bohumil Zavadil</i>).....	167

IV. 7. Galicijština (<i>Bohumil Zavadil</i>)	172
IV. 8. Rétorománské jazyky a dialekty (<i>Giorgio Cadorini</i>)	177
IV.8.1. Ladinština v Dolomitách (<i>Giorgio Cadorini</i>)	180
IV.8.2. Grischuns: Hornorýnská rétorománština (<i>Giorgio Cadorini</i>) ..	181
IV.8.3. Furlánština (<i>Giorgio Cadorini</i>)	182
IV. 9. Sardština (<i>Giorgio Cadorini</i>)	186
IV.10. Korsičtina (<i>Giorgio Cadorini</i>)	189
IV.11. Severoafričtina (<i>Jan Šabršula</i>)	190
IV.12. Italský jazyk (<i>Giorgio Cadorini</i>)	191
IV.13. Dalmatština (<i>Giorgio Cadorini</i>)	199
IV.14. Rumunština (<i>Jiřina Smrčková</i>)	203
Poznámky k textu knihy	209
Poznámky 1/ až 7/	209
8/ Vysvětlení značek a způsobu přepisu	212
9/ Znaménka fonetického přepisu	213
<i>Georges STRAKA</i> - foto	217
Dodatek:	
Nejvýznačnější česko-francouzský romanista:	
Profesor <i>Georges STRAKA</i>	219
Poznámky k Dodatku	226
Résumé	233
Rejstřík	241
Obsah	247